

STRANE GEOMETRIJSKIH TIJELA

PROJEKCIJE

TEORIJSKO OBRAZLOŽENJE:

Valjak (cilindar) je geometrijsko tijelo ograničeno sa dva podudarna i paralelna kruga i jednom krivom (valjkastom, cilindričnom) površi. Površina valjka je $P=2\pi r(r+H)$ gdje je r poluprečnik baze valjka, a H visina valjka.

Kupa (konus) je geometrijsko tijelo koje ograničavaju jedan krug (osnova) i jedna kriva (konusna) površ – omotač. Površina kupe je $P=\pi(r+s)$ gdje je r poluprečnik baze, a s izvodnica kupe.

Piramida je geometrijsko tijelo omeđeno jednim mnogouglogom i trouglovima kojima su osnovice stranice tog mnogougla, a vrh zajednički. $P=B+M$

gdje je B površina baze, a M površina omotača piramide.

Prizma je poliedar ograničen sa dva paralelna i podudarna mnogougla i onoliko paralelograma koliko svaki od tih mnogouglova ima stranica. $P=2B+M$ gdje je B površina baze, a M površina omotača prizme.

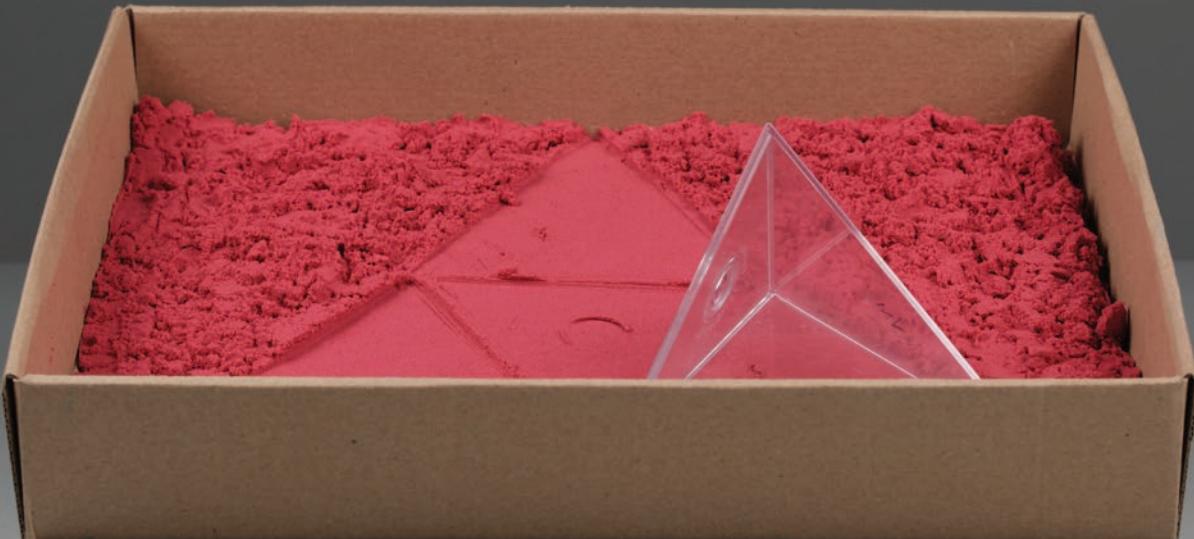
POTREBNI MATERIJAL ZA IZRADU EKSPONATA:

- Geometrijska tijela
- Kinetički pjesak
- Kutija

NIVO ZAHTJEVNOSTI TEME: OSNOVNA ŠKOLA
OBLAST: GEOMETRIJA
VEZA SA DRUGIM OBLASTIMA: FIZIKA, HEMIJA, INFORMATIKA,
 LIKOVNA UMJETNOST
KLJUČNE RIJEČI: PRIZMA, PIRAMIDA, VALJAK,
 KUPA, STRANA

AUTORI: TREĆA GIMNAZIJA
MENTOR: ILMA SMAJIĆ
UČENICI: DŽEJLA SELIMOVIĆ I
 EMINA SULJIĆ

Nivo zahtjevnosti izrade eksponata: ● ● ○

KORACI KONSTRUKCIJE EKSPONATA:

1. Kinetički pjesak ravnomjerno rasporediti na nekoj ravnoj površini
2. Odabratи jedno geometrijsko tijelo i staviti ga na kinetički pjesak
3. Za odabrano geometrijsko tijelo utisnuti u pjesak svaku od njegovih strana tako da se dobije mreža koja predstavlja prikaz površine datog tijela u ravni.

OBRAZLOŽENJE EKSPONATA:

Cilj ovog eksperimenta je demonstrirati strane tijela (koje očitavamo kao likove otisnute na pjesku), dok jednododirnim „valjanjem“ tijela po pjesku očitavamo mrežu tog tijela.

Na osnovu eksperimenta sa utiskivanjem tijela na kinetički pjesak uočavamo da su mreže geometrijskih tijela sastavljene od likova koji su ujedno strane tih geometrijskih tijela.

NIVO ZAHTJEVNOSTI TEME: OSNOVNA ŠKOLA
OBLAST: GEOMETRIJA

VEZA SA DRUGIM OBLASTIMA: FIZIKA, HEMIJA, INFORMATIKA,

LIKOVNA UMJETNOST

KLJUČNE RIJEČI: PRIZMA, PIRAMIDA, VALJAK,
 KUPA, STRANA

AUTORI: TREĆA GIMNAZIJA

MENTOR: ILMA SMAJIĆ

UČENICI: DŽEJLA SELIMOVIĆ I

EMINA SULJIĆ